

อัตลักษณ์ 5 เก่งของนิสิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

The 5 - Identity of Nursing Student, Naresuan University

สุภาพร แนวนุตร*

สมภาพ นิมนาค**

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอัตลักษณ์ และเพื่อเปรียบเทียบค่าของคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 268 คนโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง และเลือกแบบโควต้าตามชั้นปี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม อัตลักษณ์ 5 เก่ง ของคณะพยาบาลศาสตร์ ช่วงระยะเวลาประมาณ 2 สัปดาห์ (ในเดือนกุมภาพันธ์ 2561) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย 2 ส่วนดังนี้ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล และ 2) แบบสอบถาม อัตลักษณ์ 5 เก่ง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อตามแบบประเมินอัตลักษณ์ 5 เก่งของกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร มีค่าความเชื่อมั่นของสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .981 วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และสถิติ One way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ทั้ง 5 ด้านมีคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ อยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือ อัตลักษณ์ด้านเก่งครองชีวิต ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = .57) และอัตลักษณ์ด้านเก่งพิชิตปัญหา ($\bar{X}$ = 3.54, S.D. = .67) และอีก 3 ด้านมีคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์อยู่ในระดับปานกลาง คือ อัตลักษณ์ด้านเก่งงาน ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = .91) อัตลักษณ์ด้านเก่งคน ($\bar{X}$ = 3.34, S.D. = .96) อัตลักษณ์ด้านเก่งคิด ($\bar{X}$ = 3.22, S.D. = .83) และคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ทั้ง 5 ด้าน คือ เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต และเก่งพิชิตปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ 5 เก่ง, นิสิตพยาบาลศาสตร์

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

**เจ้าหน้าที่งานกิจการนิสิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

This cross - sectional study was conducted to examine the level of nursing student's identity and to compare mean scores of the identities among each year. Subjects were undergraduate nursing students of the 2017 academic. Two hundred sixty-eight subjects were purposively selected based on the inclusion criteria and quota sampling. The 25 items of research instrument was a 5-point rating scale questionnaire consist of 2 parts: 1) personal data, and 2) five - identity questionnaire. The instruments was instructed by student affair division, Naresuan University with Cronbach's Alpha as .981. Data were analyzed by using descriptive statistics and one way ANOVA.

The results of this study found that two - aspect of identity had good level of identity score as aspect of socially responsible ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = .57), and competent in problem solving ($\bar{X}$ = 3.54, S.D. = .67). The other three aspects were rated as moderate level: professionally trained aspect ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = .91), well-rounded aspect ($\bar{X}$ = 3.34, S.D. = .96) and thoughtful aspect ($\bar{X}$ = 3.22, SD = .83). The identity mean score of nursing students were statistically difference ($p < .05$).

Keywords: 5 - identity of Nursing Student, Nursing Student

บทนำ

ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้กำหนดนโยบายด้านการผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีอัตลักษณ์ตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัย ที่โดดเด่น 5 เก่ง ประกอบด้วย เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต และเก่งพิชิตปัญหา กล่าวคือ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เชี่ยวชาญทั้งด้านทักษะวิชาชีพ วิชาการ และเทคโนโลยี (เก่งงาน) รอบรู้กว้างขวาง มีพัฒนาการที่เหมาะสม มีศักยภาพในการเรียนรู้ รู้จักประยุกต์และพัฒนา (เก่งคน) กองกิจการนิสิต (2557) เน้นการจัดทำโครงการวิจัยระดับปริญญาตรีและโครงการวิจัยที่มีคุณภาพสูงในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ (เก่งคิด) มีทัศนคติที่ดีในการดำรงชีวิตควบคู่ไปกับด้านคุณธรรมจริยธรรม (เก่งครองชีวิต) และมีความรับผิดชอบในการทำงาน มีศักยภาพในการศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง (เก่งพิชิตปัญหา) (ปัญหาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในระดับประเทศ และเขตภาคเหนือตอนล่างนั้น) ฝ่ายกิจการนิสิตและศิษย์เก่าสัมพันธ์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลไกหลักที่สนับสนุนภารกิจหลัก ด้านการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เนื่องจากต้องช่วยเหลือหลอม เพาะบ่มนิสิตพยาบาลศาสตร์ให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์และมีอัตลักษณ์โดยร่วมพัฒนานิสิตพยาบาลศาสตร์ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายด้านการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นลักษณะโครงสร้างแห่งตน (Self-Structure) ที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล มีการเปลี่ยนแปลงไปตามแรงขับ ความสามารถ ความเชื่อและการปรับตัวของบุคคล ถ้าพัฒนาการของโครงสร้าง แห่งตนดี จะมีความเป็นตัวของตัวเอง รู้ถึงความเหมือนและความต่างของตนกับผู้อื่น ถ้าพัฒนาการของโครงสร้างแห่งตนไม่ดี จะทำให้เกิดความสับสนในใจตนเองและอาศัยสิ่งภายนอกมาช่วยประเมิณตน Marcia (1980) นอกจากนี้อัตลักษณ์ยังรวมความไปถึงคุณสมบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือสิ่งหนึ่งหรือเฉพาะของสิ่งนั้นที่ทำให้โดดเด่นขึ้นมา และมีความแตกต่างจากสิ่งอื่น โดยเดิมใช้คำว่า “เอกลักษณ์” ซึ่งหมายถึงลักษณะเฉพาะของคนหรือสิ่งหนึ่ง ในทาง

สังคมศาสตร์โดยปัจจุบันความหมายนี้แปรเปลี่ยนไปใช้คำว่า “อัตลักษณ์” แทนคำว่า “เอกลักษณ์” (ในความหมาย Identity) เนื่องจากปัจเจกอาจมีหลายอัตลักษณ์ได้ในขณะเดียวกันและการให้ความหมายของอัตลักษณ์ก็อาจเปลี่ยนไปตามบริบทได้เสมอ และยังหมายถึง การเข้าใจและยอมรับตนเองในบทบาทหน้าที่ตามที่สังคมรอบตัวกำหนด รวมถึงมีแนวทาง ในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และมีความสามารถทางวิชาชีพ (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2546; สุภษณาน ศรีเยี่ยม, 2558)

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตระดับอุดมศึกษาพบว่า Waterman (1994) ได้กล่าวว่า การสร้างอัตลักษณ์จะเกิดขึ้นในช่วงการเรียนระดับมหาวิทยาลัยมากกว่าในช่วงมัธยมศึกษา และวรากรณ์ สามโกเศศ (2546) ยังกล่าวไว้ว่าการช่วยให้นักศึกษามีพัฒนาการที่เหมาะสม เป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้ชีวิตตนเองและครอบครัวดีขึ้น รวมถึงมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน และพนมพร จันทรปัญญา (2558) พบว่าการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกระบวนการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษาทั้งด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านหลักสูตร และด้านผู้บริหาร รวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทั้งด้านสภาพแวดล้อม และด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ดาทิวา พันธน้อย และคณะ (2557) ได้เสนอแนะไว้ว่าควรทำการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 5 เก่งของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ว่าคุณลักษณะข้อใดที่นิสิตมหาวิทยาลัยมีคุณสมบัติมากและน้อยที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนานิสิตให้มีคุณภาพ อีกทั้งยังเพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษา ด้านมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต และเพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ (Learning Outcomes) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรจึงได้ใช้หลักการพัฒนาด้านบัณฑิตตาม แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัย ทั้ง 5 เก่ง ดังนั้นหากจะเป็นการดีหากได้ทราบว่าอัตลักษณ์ด้านใด ใน 5 เก่ง มีคุณสมบัติอย่างไร จะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนานิสิตต่อไป

ฝ่ายกิจการนิสิตและศิษย์เก่าสัมพันธ์จึงได้ศึกษาระดับอัตลักษณ์ ทั้ง 5 เก่งในนิสิตพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 อันจะนำไปสู่การพัฒนาการสร้างอัตลักษณ์บัณฑิตพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยนเรศวรให้เป็นคน เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต และเก่งพิชิตปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4

สมมุติฐานวิจัย: นิสิตพยาบาลศาสตร์แต่ละชั้นปีมีระดับอัตลักษณ์แตกต่างกัน

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional research)

ประชากร ได้แก่ นิสิตพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 473 คน

กลุ่มตัวอย่าง คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากจำนวนประชากรทั้งหมด 473 คน ได้ค่าขนาดตัวอย่าง 214 คน ซึ่งผู้วิจัยได้รวมจำนวน Attrition rate 25% แล้ว ดังนั้นจึงกำหนดขนาดตัวอย่าง เป็น 268 คน โดยเริ่มต้นการเลือกกลุ่มแบบโควต้า

(Quota Sampling) ในแต่ละชั้นปีได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ปี4 = 65 คน, ปี3 = 66 คน, ปี2 = 66 คน, ปี1 = 71 คน) จากนั้นใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยทำฉลากแบบไม่ใส่คืนให้แต่ละชั้นปีจับ เท้ากับจำนวนตัวอย่างแต่ละชั้นปีเพื่อคัดเข้า ตามเกณฑ์คัดเข้าและคัดออกดังนี้ โดยเกณฑ์คัดเข้า คือ 1) ยินดีและเต็มใจเข้าร่วมโครงการ และ 2) อ่าน เขียนภาษาไทยได้อย่างดี ส่วนเกณฑ์คัดออก คือ 1) อยู่ในช่วงฝึกงานต่างจังหวัด ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ และ 2) เป็นนิสิตต่างชาติ ที่มีความลำบากในการสื่อสารภาษาไทย และไม่ขอเข้าร่วมวิจัย

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร หมายเลข IRB No. 0058/61 รับรอง

วิธีการการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยมีค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach's Alpha เท่ากับ .981 จากนั้นเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามอัตลักษณ์ 5 เก่ง ของคณะพยาบาลศาสตร์ คือ เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต เก่งพิชิตปัญหา เพศ และเกรดเฉลี่ย โดยใช้เวลาตอบประมาณ 5 -10 นาที ที่คณะพยาบาลศาสตร์ ช่วงระยะเวลาประมาณ 2 สัปดาห์ (ในเดือนกุมภาพันธ์ 2561) โดยดำเนินการภายหลังโครงการวิจัยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร และขออนุญาตจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อเก็บข้อมูลแล้ว จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลที่คณะพยาบาลศาสตร์ โดยการนัดหมายกลุ่มตัวอย่าง ในวันราชการหลังเลิกเรียน คือ หลังเวลา 16.00น. หรือหลังช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน การเก็บข้อมูลจะเริ่มด้วยการแจ้งให้ผู้เข้าร่วมวิจัยรับทราบวัตถุประสงค์ การดำเนินการวิจัยและสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง และแจ้งให้ยินยอมด้วยวาจาและการกรอกแบบฟอร์มยินยอมเข้าร่วมวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล และ 2) แบบสอบถามอัตลักษณ์ ดังนี้

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ และเกรดเฉลี่ย
- 2) แบบสอบถาม อัตลักษณ์ 5 เก่ง เป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ One way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 268 คน เพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 เพศหญิง จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 88.40 เกรดเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 (S.D. = .35)
2. ระดับคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์อยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือ อัตลักษณ์ด้านเก่งครองชีวิต ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = .57) และอัตลักษณ์ด้านเก่งพิชิตปัญหา ($\bar{X}$ = 3.54, S.D. = .67) ส่วนอัตลักษณ์อีก 3 ด้านมีคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์อยู่ในระดับปานกลาง คือ อัตลักษณ์ด้านเก่งงาน ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = .91) อัตลักษณ์ด้านเก่งคน ($\bar{X}$ = 3.34, S.D. = .96) และอัตลักษณ์ด้านเก่งคิด ($\bar{X}$ = 3.22, S.D. = .83) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ (n = 268)

อัตลักษณ์	ระดับชั้นปี				$\bar{X}$ (S.D.)
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	รายด้าน
แรงงาน	2.08 (.67)	3.22 (.80)	3.30 (.51)	3.92 (.36)	3.10 (.91)
ระดับคะแนน	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง
เก่งคน	2.32 (.63)	3.42 (.84)	3.51 (.60)	4.20 (.60)	3.34 (.96)
ระดับคะแนน	น้อย	ปานกลาง	มาก	มาก	ปานกลาง
เก่งคิด	2.25 (.48)	3.26 (.72)	3.52 (.53)	3.92 (.41)	3.22 (.83)
ระดับคะแนน	น้อย	ปานกลาง	มาก	มาก	ปานกลาง
เก่งครองชีวิต	3.18 (.31)	3.68 (.54)	3.75 (.43)	4.16 (.50)	3.68 (.57)
ระดับคะแนน	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก	มาก
เก่งพิชิตปัญหา	2.82 (.37)	3.64 (.60)	3.61 (.45)	4.14 (.47)	3.54 (.67)
ระดับคะแนน	น้อย	มาก	มาก	มาก	มาก

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ นิสิตพยาบาลศาสตร์แต่ละชั้นปี พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ทั้ง 5 ด้าน คือ แรงงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต และเก่งพิชิตปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนอัตลักษณ์ทุกด้านของชั้นปีที่ 4 มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์สูงกว่าทุกชั้นปี และค่าเฉลี่ยของคะแนนอัตลักษณ์ทุกด้านของชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ต่ำกว่าทุกชั้นปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ส่วนคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ระหว่างนิสิตชั้นปี ที่ 1-4

(n = 268)

อัตลักษณ์	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
แรงงาน	ระหว่างกลุ่ม	123.37	3	41.12	110.93	.000
	ภายในกลุ่ม	97.87	264	.37		
	รวม	221.24	267			
เก่งคน	ระหว่างกลุ่ม	124.89	3	41.63	91.55	.000
	ภายในกลุ่ม	97.87	264	.46		
	รวม	221.24	267			

อัตลักษณ์	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
เก่งคิด	ระหว่างกลุ่ม	104.92	3	34.97	116.80	.000
	ภายในกลุ่ม	79.04	264	.30		
	รวม	183.96	267			
เก่งครองชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	33.41	3	11.14	54.55	.000
	ภายในกลุ่ม	53.89	264	.21		
	รวม	87.30	267			
เก่งพิชิตปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	61.40	3	20.47	90.19	.000
	ภายในกลุ่ม	59.90	264	.23		
	รวม	121.30	267			

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ระหว่างนิสิต ชั้นปี ที่ 1-4

อัตลักษณ์	คะแนนอัตลักษณ์ ($\bar{x} \pm S.D.$)	Mean Diff	Std.Error	p-value
เก่งงาน	ปี 1 ($2.08 \pm .67$) – ปี 2 ($3.22 \pm .80$)	-1.16	.10	.000
	ปี 1 ($2.08 \pm .67$) – ปี 3 ($3.30 \pm .51$)	-1.23	.10	.000
	ปี 1 ($2.08 \pm .67$) – ปี 4 ($3.92 \pm .36$)	-1.86	.10	.000
	ปี 2 ($3.22 \pm .80$) – ปี 3 ($3.30 \pm .51$)	-.07	.11	1.00
	ปี 2 ($3.22 \pm .80$) – ปี 4 ($3.92 \pm .36$)	-.70	.11	.000
	ปี 3 ($3.30 \pm .51$) – ปี 4 ($3.92 \pm .36$)	-.62	.11	.000
เก่งคน	ปี 1 ($2.32 \pm .63$) – ปี 2 ($3.42 \pm .84$)	-1.10	.12	.000
	ปี 1 ($2.32 \pm .63$) – ปี 3 ($3.51 \pm .60$)	-1.12	.12	.000
	ปี 1 ($2.32 \pm .63$) – ปี 4 ($4.20 \pm .60$)	-1.88	.12	.000
	ปี 2 ($3.42 \pm .84$) – ปี 3 ($3.51 \pm .60$)	-.09	.12	1.00
	ปี 2 ($3.42 \pm .84$) – ปี 4 ($4.20 \pm .60$)	-.78	.12	1.00
	ปี 3 ($3.51 \pm .60$) – ปี 4 ($4.20 \pm .60$)	-.69	.12	1.00
เก่งคิด	ปี 1 ($2.25 \pm .48$) – ปี 2 ($3.26 \pm .72$)	-1.01	.09	.000
	ปี 1 ($2.25 \pm .48$) – ปี 3 ($3.52 \pm .53$)	-1.27	.09	.000
	ปี 1 ($2.25 \pm .48$) – ปี 4 ($3.92 \pm .41$)	-1.67	.09	.000
	ปี 2 ($3.26 \pm .72$) – ปี 3 ($3.52 \pm .53$)	-.26	.10	.036
	ปี 2 ($3.26 \pm .72$) – ปี 4 ($3.92 \pm .41$)	-.67	.10	.000

อัตลักษณ์	คะแนนอัตลักษณ์ ($\bar{x} \pm S.D.$)	Mean DiFF	Std.Error	p-value
เก่งครองชีวิต	ปี 1 (3.18 $\pm$.31) – ปี 2 (3.68 $\pm$.54)	-.50	.08	.000
	ปี 1 (3.18 $\pm$.31) – ปี 3 (3.75 $\pm$.43)	-.57	.08	.000
	ปี 1 (3.18 $\pm$.31) – ปี 4 (4.16 $\pm$.50)	-.99	.08	.000
	ปี 2 (3.68 $\pm$.54) – ปี 3 (3.75 $\pm$.43)	-.07	.08	1.00
	ปี 2 (3.68 $\pm$.54) – ปี 4 (4.16 $\pm$.50)	-.48	.08	.000
	ปี 3 (3.75 $\pm$.43) – ปี 4 (4.16 $\pm$.50)	-.41	.08	.000

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนอัตลักษณ์ระหว่างนิสิตแต่ละชั้นปี (ต่อ)

อัตลักษณ์	คะแนนอัตลักษณ์ ($\bar{x} \pm S.D.$)	Mean DiFF	Std.Error	p-value
เก่งพิชิต	ปี 1 (2.82 $\pm$.37) – ปี 2 (3.64 $\pm$.60)	-.82	.08	.000
ปัญหา	ปี 1 (2.82 $\pm$.37) – ปี 3 (3.61 $\pm$.45)	-.80	.08	.000
	ปี 1 (2.82 $\pm$.37) – ปี 4 (4.14 $\pm$.47)	-1.32	.08	.000
	ปี 2 (3.64 $\pm$.60) – ปี 3 (3.61 $\pm$.45)	.03	.08	1.00
	ปี 2 (3.64 $\pm$.60) – ปี 4 (4.14 $\pm$.47)	-.50	.08	.000
	ปี 3 (3.61 $\pm$.45) – ปี 4 (4.14 $\pm$.47)	-.53	.08	1.00

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานวิจัย: นิสิตพยาบาลศาสตร์แต่ละชั้นปีมีระดับคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์แตกต่างกัน ดังผลการวิจัยที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ทุกด้านของชั้นปีที่ 4 มีค่าคะแนนสูงกว่าทุกชั้นปี และค่าเฉลี่ยของคะแนนอัตลักษณ์ทุกด้านของชั้นปีที่ 1 มีคะแนนต่ำกว่าทุกชั้นปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$

อภิปรายได้ว่า นิสิตพยาบาลศาสตร์นั้นได้ผ่านกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ ที่ทางคณะพยาบาลศาสตร์ได้จัดให้อย่างเป็นระบบและเป็นลำดับ ทั้งอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Expected Learning Outcomes) ที่ยึดหลักสำคัญที่การมุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความสามารถรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) โดยผ่านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร และอัตลักษณ์ทางวิชาชีพและสังคม ที่เป็นการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมทั้งมีทักษะทางสังคม โดยผ่านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อนิสิตเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น จึงผ่านการเพาะบ่ม เป็นลำดับที่เพิ่มมากขึ้น มีผลให้อัตลักษณ์ของผู้เรียนมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ สอดคล้องกับ Lairio, Puukari & Kouvo (2013) ได้กล่าวว่าการ

สร้างอัตลักษณ์แก่ผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษา มีพื้นฐานมาจากการสร้างความกระหายใคร่รู้ (Curiosity) และฝึกฝนผู้เรียนให้เปิดใจรับทางเลือกใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาตนเอง รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษา

Nygaard & Serrano (2009) ยังกล่าวไว้ว่า การสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษายังมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้วารสาร สามโกเศศ (2546) ยังเสนอว่าการช่วยให้นักศึกษามีพัฒนาการที่เหมาะสมเป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้ชีวิตตนเองและครอบครัวดีขึ้น รวมถึงมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้ ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน และพนมพร จันทรปัญญา (2558) ยังได้กล่าวว่าการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกระบวนการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษาทั้งด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านหลักสูตร และด้านผู้บริหาร รวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทั้งด้านสภาพแวดล้อม และด้านระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต้องเรียนรายวิชาทั้งหมดรวมตลอดหลักสูตร 144 หน่วยกิต โดยเรียนหมวดศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต (จัดการเรียนการสอนสำหรับนิสิตชั้นปี 1 และชั้นปี 2) หมวดวิชาเฉพาะ ทั้งกลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพ จำนวนไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต (จัดการเรียนการสอนสำหรับนิสิตชั้นปี 3 และชั้นปี 4) และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 (2559) โดยต้องบรรลุตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตร ดังจะปรากฏในมคอ. 3 มคอ. 4 และมคอ. 5 และมคอ. 6 ของแต่ละรายวิชา ซึ่งในส่วนนี้ยังเป็นการพัฒนาอัตลักษณ์ ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ในด้าน เก่งงาน เก่งคิด และเก่งพิชิตปัญหา ไปพร้อมกันกับการบรรลุผลตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ เนื่องจากตามอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนั้น กองกิจการนิสิต (2557) กล่าวว่า เก่งงาน นั้น นิสิตต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เชี่ยวชาญทั้งด้านทักษะวิชาชีพ วิชาการ และเทคโนโลยี ส่วนเก่งคิด เน้นการจัดทำโครงการวิจัยระดับปริญญาตรีและโครงการวิจัยที่มีคุณภาพสูงในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ และเก่งพิชิตปัญหานั้น นิสิตจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน มีศักยภาพในการศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงกล่าวได้ว่า นิสิตพยาบาลศาสตร์ได้รับการพัฒนาอัตลักษณ์ทางด้านวิชาการตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และตามการพัฒนาอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ด้านเก่งงาน เก่งคิด และเก่งพิชิตปัญหาไปด้วย

ส่วนการพัฒนาอัตลักษณ์ด้านทางวิชาชีพ และสังคม ที่เน้นการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ และการมีทักษะทางสังคม ได้ถูกพัฒนาผ่านการ จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร นิสิตพยาบาลศาสตร์จะได้รับการพัฒนาผ่านการเรียนการสอนรายวิชาชีพทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งจะมีการจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม และทักษะทางอารมณ์ (Soft skill) อันเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาอัตลักษณ์ด้านเก่งคน และอัตลักษณ์ด้านเก่งครองชีวิต กล่าวคือ สำหรับ

อัตลักษณ์ด้านเก่งคนนั้น มุ่งเน้นให้นิสิตเป็นคนรอบรู้กว้างขวาง มีพัฒนาการที่เหมาะสม มีศักยภาพในการเรียนรู้ รู้จักประยุกต์และพัฒนา และเก่งครองชีวิตมุ่งเน้นให้เป็นคนมีทัศนคติที่ดีในการดำรงชีวิตควบคู่ไปกับด้านคุณธรรมจริยธรรม กองกิจการนิสิต (2557) ทั้งนี้ฝ่ายกิจการนิสิต คณะพยาบาลศาสตร์ ได้จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์นิสิตพยาบาลศาสตร์ด้านต่าง ๆ ไปด้วย อาทิเช่น โครงการค่ายพยาบาลอาสา รุ่นที่ 6

เป็นโครงการมุ่งเน้นพัฒนาอัตลักษณ์ด้านแรงงาน เก่งคน เก่งคิด และเก่งพิชิตปัญหา กล่าวคือ เก่งงานในกิจกรรมนี้หวังผลให้นิสิตมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ และ มีความรับผิดชอบ กล้าหาญ เสียสละ อดทน ขยันหมั่นเพียร มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ ส่วนเก่งคนมุ่งหวังให้นิสิต มีความสามารถทำงานที่เป็นทีม มีจิตสาธารณะ มีมนุษยสัมพันธ์ทั้งการพูด และการวางตัว และมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น เก่งคิดมุ่งหวังให้เกิดมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้และมีทัศนคติเชิงบวก และด้านเก่งพิชิตปัญหาในกิจกรรมนี้มุ่งให้นิสิตมีความสามารถในการแก้ปัญหาการทำงานหรือเหตุการณ์เฉพาะหน้าขณะทำโครงการ เป็นต้น จึงทำให้นิสิตพยาบาลศาสตร์เกิดการเพาะบ่ม และพัฒนาตนเองเป็นลำดับเพื่อให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ และมหาวิทยาลัย (แผนงานกิจกรรมและพัฒนานักศึกษา ฝ่ายกิจการนิสิต คณะพยาบาลศาสตร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับครู อาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารหลักสูตรเพื่อวางแผนในการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพของนิสิตพยาบาลศาสตร์ ให้บรรลุอัตลักษณ์ตามที่กำหนด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่ออัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์
2. ควรศึกษากลวิธีหรือเทคนิคที่จะช่วยพัฒนาอัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- Fuāngfū sakun, A. (2003) . [Attalak]. Bangkok: National Research Council Thailand. .
- Khana Phayabānsāt , Mahāwitthayalai Naresuan . (2016).[Laksūt phayabān sātra bandit (laksūt prapprung PhoSo. 2016)] . Phitsanulok : Khana Phayabānsāt , Mahāwitthayalai Naresuan .
- Khana Phayabānsāt , mahāwitthayalai Naresuan . (2017). [Phaen patibatkan pracham pi , 2017]. Phitsanulok : Khana phayabān sat , Mahāwitthayalai Naresuan .
- Kong kitchakan nisit , Mahāwitthayalai Naresuan. (2014). [phanæk lo yut kong kitchakan nisit pracham pi songphanharoijhasipchet – 2561]. Retrieved January 29, 2018, from www.sa.nu.ac.th/attach/files/pankon.pdf..
- Phanno, D., Prachanban, P., & Panawong, C. (2014). [Rupbaep patchai choeng sahet thi song phon to attalak khong nisit mahawitthayalai Naresuan]. *Social Sciences Research and Academic Journal*. 9 (26), 123-138.
- Samkoset, W. (2003). [Witamin soem khong mahawitthayalai thi di : krasae that] . *Daily Matichon*, April 10,2003, 6.

- Samnakngān khana kammakān kān ‘udomsuksā . (2008). [Krop phæn ‘udomsuksā raya yāo siphā pī chabap thī sōng Phō.Sō. 2008 – 2022 (3rd ed.)]. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Sī ‘iam, S. (2015). [‘Attalak naksuksā nai yuk parinya lon prathet] .*Valaya Alongkorn Review*,5(1),199-209.
- Suwanchin, C., & Chanthrapanya, P. (2015) . [Kānsāng ‘attalak khōng phū rian nai radap ‘udomsuksā]. *Panyapiwat Journal*. 7(2),267-280.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determinining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*.30, 607-610.
- Lairio, M., Puukari, S. & Kouvo, A. (2013). Studying at university as part of student life and Identity construction. *Scandinavian Journal of Education Research*, 57(2), 115-131.
- Marcia, J. E. (1980). *Identity in Adolescence*. New York:Wiley.
- Nygaard, C. & Serrano, M. B. (2009). Student’s identity construction and learning: reasons for developing a learning-centred curriculum in higher education. *Journal of Education Research*, 3(3), 233-253.
- Waterman, A. S. (1994). *Ego Identity A Handbook for Psychosocial Research*. New York: Springer-Verlag.